

DE JAREN 1934 - 1940 IN HET DAGBOEK VAN MIJN VADER

De jaren 1934 - 1940
in het dagboek van mijn vader

Door Hendrik van Delsen

Bewerkt door Corine van Delsen

© 2020 Corine van Delsen / Uitgeverij U2pi

Titel: De jaren 1934 -1940 in het dagboek van mijn vader

Auteur: Hendrik van Delsen

Bewerking: Corine van Delsen

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouwBoekdrukkerij.nl

ISBN: 978-90-8759-934-8

NUR: 680

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Het gezin van Delsen

Jilis van Delsen, getrouwd met Cor de Bok

Kinderen:

Henk...Hendrik Cornelis

Dien.....Dingena

Gre.....Margaretha

Kees

Koos

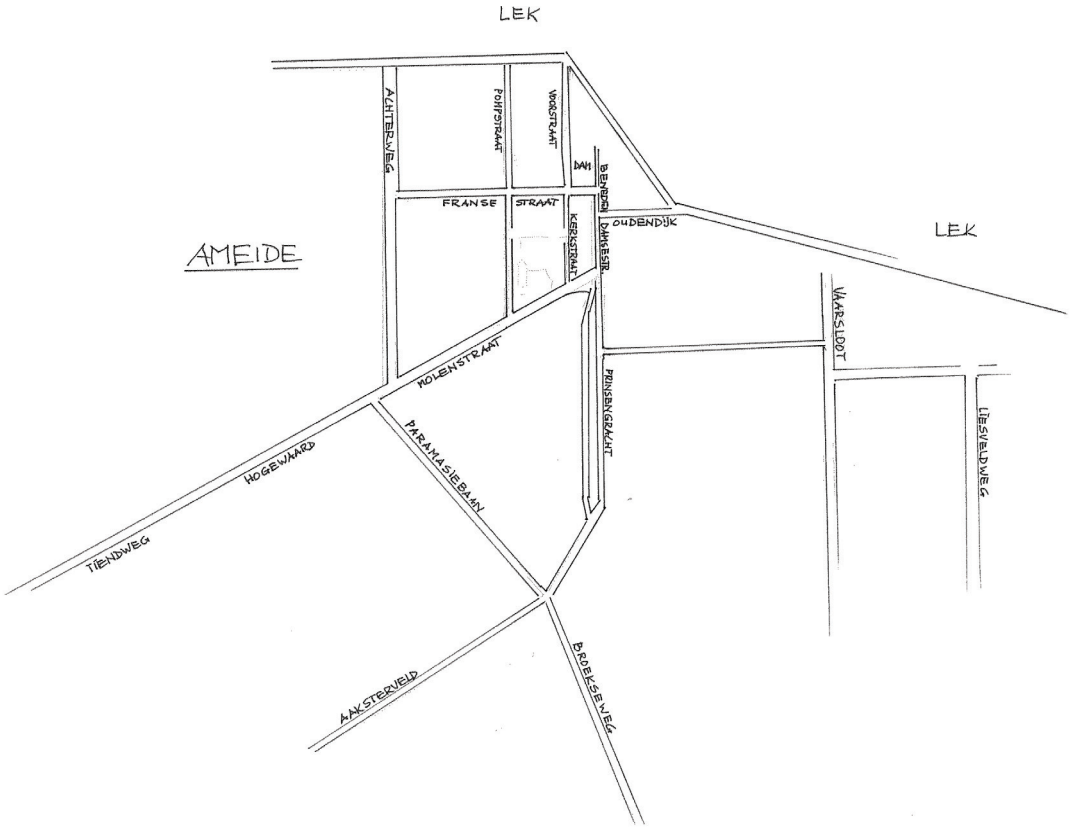
Corrie

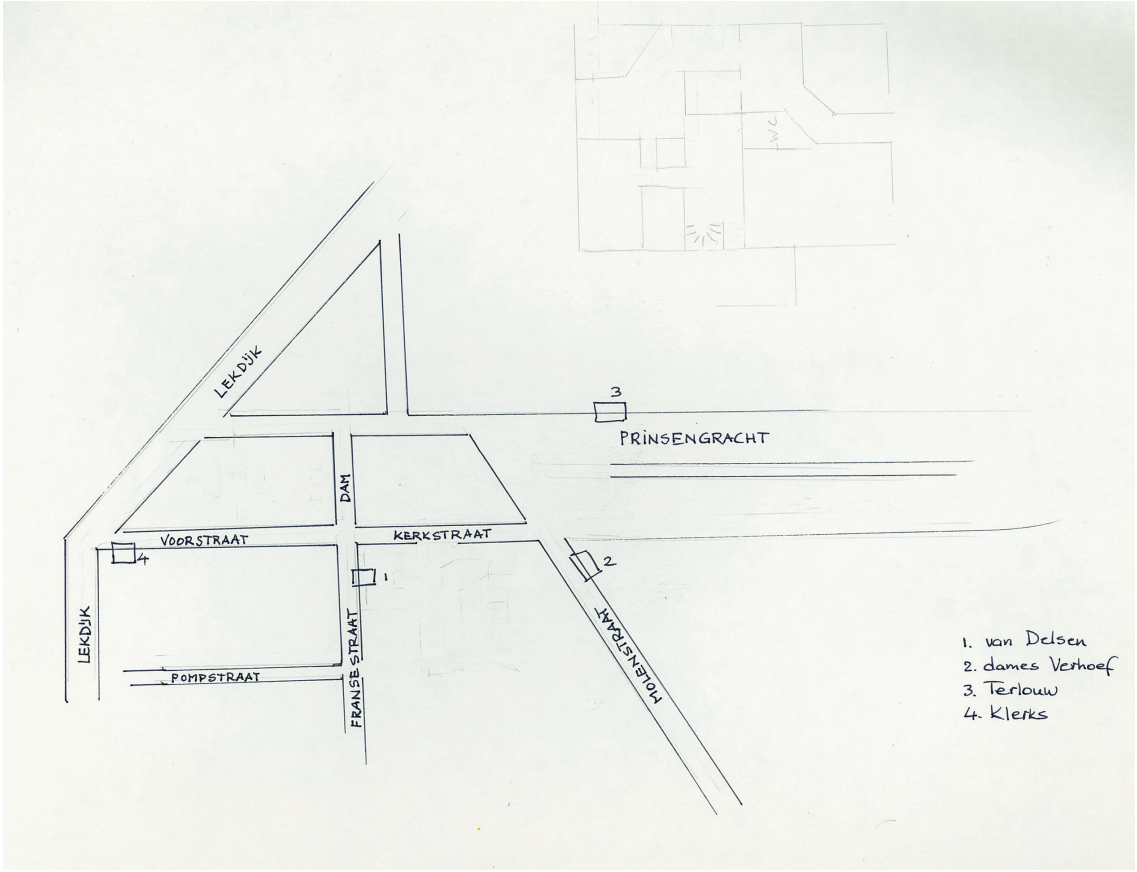
Familie van Cor de Bok:

Rie, Dien

BUITENGEBIED
AMEIDE

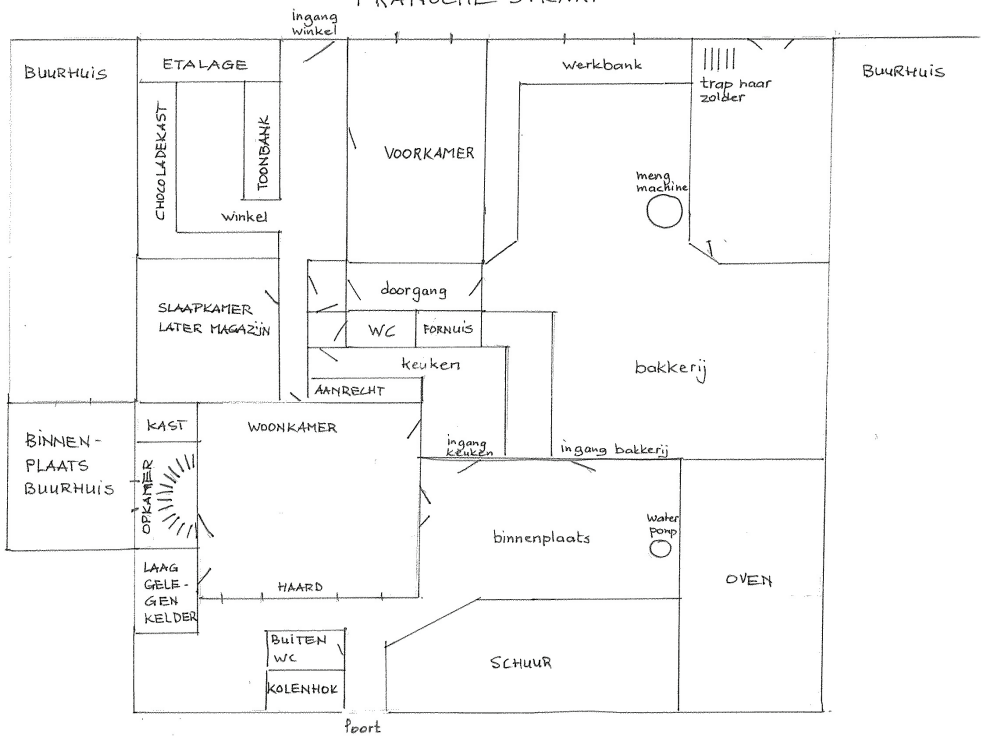

FRANSCHÉ STRAAT

kerkplein

Inhoudsopgave	
Het tienwekenplan in opzet	1
In de bakkerij, overlijden van koning van België	5
Mokkels	10
Zondagochtend geluiden	12
Taarten maken	17
Wachten op straat	20
Koekjes eten	21
Verrekijker	23
Bep	25
Een reiziger uit Amsterdam	31
Naar de dokter	33
De schoonmaak	34
Angsten	35
Hees	37
De dood van koningin Emma	39
Drollegiedrie	44
Stuk hout	46
Begravenis Koningin Emma	48
Krentenbroodoorlog	49
Dove stiefmoeder	58
Keuring voor militaire dienst	61
Varkens	71
Filosoferende bij	81
Hanen	84
Hofmakerij	87
Sarcastisch	90
Hemelvaartsdag	91
Dagboek	98

2 ^e Pinksterdag	101
Winkelen in Gorcum	102
Slecht nieuws	103
Klein Keesje Oosterom	106
Ooievaars	107
Kerktoerenonlusten	110
Kees Tromp is boos	112
Vliegmachine	113
Onrustige koffievsite	116
Piekeren over een begrafenis	120
Begrafenis	122
De Prins is dood	124
Jordaanoproer	125
Ooievaarskijken op het kerkdak	125
Toestand met de gierwagen	127
Oorlog op de Tienhovensche Riviera	129
Vrouw Terlouw is dood	130
Jonge ooievaar leert zich vliegen	131
Het vangen van een ooievaar	134
De nieuwe brug bij Vianen	135
Kanselier van Oostenrijk doodgeschoten	137
Naar Nieuwendijk, het geboortedorp	140
Mishandeling van het speelgoed	141
Perenverslaving	144
Herinneringen aan klusjes op de boerderij	146
Het stoomgemaal	147
De zuivelfabriek	148
Het bacillengevaar	151
De fruit-freet-fereniging	153

Hanen vangen	157
Beloeren van minnespel	158
Prinsjesdag.... naar Den Haag	160
Grote boodschap	171
Kapotte bril	172
Koning van Joegoslavië vermoord	173
Marktdag	174
Ringsteken van vorig jaar	179
Herinneringen aan Bep	182
Druiven eten	186
Kritiek op bakker van Delsen	187
De Uiver, de tocht naar Melbourne	188
Uiver noodlanding	189
Bep is terug	190
Meer chance voor Bep	192
Kermis in Gorcum	196
Ontmoeting met Bep	197
Vorbereiding van Sinterklaas	200
Sinterklaas een jaar eerder	202
Een onverwacht sinterklaascadeautje	203
De armen van de godin	205
Achterop de fiets	206
De vorige liefde	207
Onderlinge twisten	209
Mishandeling	211
Verslag aan de Ameidense politie	212
En naar den dokter	213
Zoete broodjes bakken	214
Krantenbericht	215

Romantische tuin	219
Pogingen om een afspraak te maken	220
Het gesprek...eindelijk	224
Stervende hanen	228
Felicitatiedrang	229
Kerstviering met familie	232
Oudejaarsdag en ook die van vorig jaar	240
Spijt en inkeer	244
Plannen	248
Einde dagboek 1934	249
Nieuwjaarsdag 1935	251
22 zielen wachten op een glaasje	253
Rijmelarijen	255
Ziek	257
Radio doet zijn intrede	258
Geschrapte tekst	259
Het Saarplebisciet	260
Nieuwe notities in militaire dienst in Den Haag, en naar zee	263
Voorste ruiters... gevaarlijk werk	265
Onder de rijks-lappen	266
Marsch oefening	267
Op het paard naar de zee in Scheveningen	270
Meisjes tja	273
1936	274
Dichterbij de rang van generaal	276
Cross country in Den Haag	277
Weer van het paard gevallen	279
Mooie politie	282

Uit in Utrecht	283
Teun Terlouw trouwt, verlof	284
Wat kost een buskaartje	285
21 ^e verjaardag	288
Sint Nicolaaskunst	290
Donkere Kerstmis	291
1937	293
Huwelijk Juliana en Bernhard op 7 januari	295
Pas opgerichte Oranjevereniging in functie	295
Verloving Gerrit en Gre	296
Versieren voor Oranje feest	297
Hoe moeilijk is het om een paard te lenen	297
1938	299
Jubileum Bondsdag in Amsterdam	301
Colijn spreekt	302
Vreemde onrust op Schiphol	302
Echt vliegen	304
Karboleum in het witbrood	306
1939	307
Annie en Wil logeren in Ameide	308
Sinterklaas	309
Het is koud in December	311
Schaatsen	312
Strijdende boven de kerstkransen	313
Aai-verduistering op Diens verjaardag	314
Gré bakt appelbeignets	318

1940	319
Gemobiliseerd in een Brabants dorpje	319
Nieuwjaarsdag 1940 in Ameide	323
Het konijn is nog niet gaar	324
Praatje met de filmende burgervader	325
Iedereen ijsvrij behalve onderofficieren	330
Alle verloven ingetrokken	332
IJshakken	333
Onparate gedeelten van de weermacht	335
De Lek zit dicht	337
IJspret	339
Lopen tot het midden op de rivier	341
Winnen van de burgemeester	342
Naar de dokter	345
Sociale kerkgemeenschap	347
De Opper slaapt nog	348
Functiewijziging, leren fourageeren	349
Strijd in Finland over de Mannerheim-linie	350
IJsbrekers op de Lek	353
Koudste nacht van de winter	358
De kapitein tracteert op chocolademelk en een sigaar	360
Alles verandert altijd	364
Rouwen op het ijs	366
Praatjes in de trein	371
Moeizaam fourageeren	374
Primitief slapen	375
Verhoging van de broodprijs	381
Drie dagen verlof duurt even lang als twee	382
Het parate Neerlandsche leger houdt zich aan de reglementen	383

Het regiment bestaat 125 jaar, dus feest	384
Een buikpijn bezorgende conversatie met Gerrit	386
Greetje Oskam krijgt een ooievaar	388
Rondkijken boven Ameide	389
Op zoek naar Henk in het ziekenhuis	390
Duitsland bezet Denemarken, verloven in getrokken	390
Listig misleide onnoozele ziel	391
Mandoline kopen	393
Afscheid van de kwartiergevers in Breugel en St Oedenrode	395
Vertrek uit Son	395
Nieuw kwartier in Rosmalen	396

DAGBOEK VAN MIJN VADER 1934

Zondag 18 Februari 1934

Ik lig in bed en hoor het negen uur luiden.

Volgens mijn ‘tienwekenplan’ had ik eigenlijk om acht uur op moeten staan. Dat “tienwekenplan” heb ik afgelopen Dinsdag opgesteld met het stellige voornemen, dat er aan de uitvoering geen haar zou ontbreken. Woensdag is het in werking getreden.

Het is een lijst van de dagen van de week zoals Zondag, Maandag, Dinsdag en zo verder, waar bij elken naam is voorgeschreven, hoe den morgen aan den avond moet worden vastgeknoopt, ik bedoel, hoe ik mij op den voorgeschreven dag moet gedragen.

Bijvoorbeeld: het menu voor den Zondag is als volgt:

8.00 - opstaan

8.30 - scheren en wasschen

9.30 – gymnastiek

10.00 -aankleden (niet eten)

11.30 - kerk

’s Avonds een onbekend aantal boterhammen.

Voeten-, schouder-, handen-, en rompgymnastiek

10.00-10.15 Raam open. Naar bed.

Nu wil het geval, dat de Woensdag tamelijk in overeenstemming met het programma is verlopen. Maar aan de Donderdag, Vrijdag en Zaterdag kan ik niet zonder wrange gewetenswroeging denken. Die dagen heb ik om zoo te zeggen “verpest”.

Woensdag en Donderdag waren er tamelijk groote bestellingen.

Woensdag heb ik aan de begeerten het hoofd geboden. Maar Donderdag lachten de overschotjes en afsnijsels van de gebakjes me zoo toe en riep m'n maag zoo hartstochtelijk:

“Toe joh, neem maar één klein stukje, moet je je door dat zelfgemaakte ‘plan’ de les laten lezen?”....., dat het heele ‘tienwekenplan’, waarvan ik weet, dat het me zeer na aan het hart ligt, me zoo onbelangrijk voorkwam, dat mijn hand bijna vanzelf naar den mond ging, en zie, ‘de begeerten van het vleesch hebben het redelijk verstand overwonnen.’ Als er één snoepje door de keel is, hebben we den smaak er van te pakken en dan volgen er meer. Voor dat ik er erg in had, was ik al weer verzadigd en kwam het gevoel van spijt mij aan het geweten kloppen.

Maar omdat het plan zodoende al bij de geboorte verminkt zou zijn, besloot ik het plan te verschuiven tot Zondag, dat is dus vandaag, en nu ik hier, op een omgekeerde emmer, in gezelschap van een slapende kat en piepende krekels, voor den oven¹ mijn memoires zit te schrijven, omdat ik zoo'n koude rug heb en omdat ik dezen dag niet vergeten wil, kan ik bekennen, dat de dag vrij goed geslaagd is, wat het eten betreft. Dat ik vanmorgen te laat was uitgeslapen en dat het nu half één is, zal ik mezelf maar niet te zwaar aanrekenen...

’strenge heeren regeeren niet lang!’

Ik koester het voornemen om elke zonde tegen m'n programma in dit dagboek op te biechten, en geef ieder (eigenlijk heb ik er maar één op het oog), die het leest, het recht om den spot met mij te drijven in dat geval. Maar terzake; door al dit geredeneer heb ik nog geen aandacht aan het historisch gedeelte van vandaag gewijd en zodoende maak ik U ouder maar niet wijzer.

---

¹ Mijn vader is bakkerzoon, en werkt mee in de bakkerij, waar hij nu voor de oven zit

Hier volgt het:

Opgestaan 10.10 uur. Geschoren en gewassen 11.15 uur. Ik weeg 134 pond, zonder kleding, netto gewicht dus. Van de week dus 2 pond afgevallen. Ga zoo voort en ge zult Spinoza heeten. Dan heb ik van half twaalf tot kwart voor één gegymnastiekt.

Beneden heb ik een paar handen olienoten op, krant gelezen. Allemaal dingen, die er niet toe doen.

Aan tafel maak ik aanmerkingen op m'n broer.

“Beur je arm op als je eet!”

“Jochie, dat doe ‘k toch zeker?”

Dan bemoeit Pa er zich mee en ik ben al weer nijdig.

Jan Oosterom² komt. Ik lees eerst de krant even uit. Het is een artikel over kaffers en hoe dat soort menschen leeft en hoe ze de zaken bekijken. Het voornaamste, dat er in staat, is, dat een kaffer voor niets eenige bewondering heeft, dan alleen voor de gezetheid van zijn vrouwen en dat het voor een kaffervrouw een fijn compliment is, wanneer de man haar aanspreekt met “vetklomp”. Vooralsnog heb ik meer waardering voor de slanke lijn.

Dan ga ik met Jan mee en scharrelen we naar den Achterweg. De leden van de Knapenvereniging breken juist los, zoodat we hen om hun woest gedrag moeten terechtwijzen. We staan even op den Achterweg.

“Ga je mee, dan gaan we Jan van Dieren roepen?”³

“Nee,” zeg ik, “ik wou hier wat blijven kijken.”

Uit de Franschestraat komt een jongen op de fiets aanrijden en gaat niet ver van ons zitten wachten.

---

² buurjongen

³ Zoon van de meester van de School met den Bijbel; woonde op de Hogewaard.